

MTK:n tuotevastuuvakuutus

Vakuutusehdot

Voimassa 1.1.2012 alkaen

10 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata jäljempänä kohdassa 20 mainittujen vakuutettujen vakuutetussa toiminnassa tuotetusta tai valmistetusta tuotteesta toiselle aiheutunut henkilö- tai esinevahinko. Vakuutuksenantaja sitoutuu lisäksi näiden ehtojen mukaan huolehtimaan vahingonkorvauksen perusteiden ja määrän selvityksestä, neuvottelemaan korvauksen vaatijan kanssa sekä hoitamaan tai korvaamaan oikeudenkäynnin, jos korvauskysymys joutuu oikeuskäsittelyyn.

Vakuutuksenottaja on

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.

20 Vakuutetut ja vakuutettu toiminta

20.1 Vakuutettuja ovat maa-, metsä- tai porotaloutta tai tilalla pääasiassa itse tuotettujen maa-, metsä- tai porotaloustuotteiden jatkojalostusta harjoittavat jäsenmaksunsa maksaneet paikallisen maataloustuottajain yhdistyksen henkilöjäsenet sekä heidän kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat perheenjäsenet.

20.2 Yllämainitut vakuutetut ovat vakuutettuja myös muun maaseutuyrittämisen harjoittajana, mikäli toiminta tapahtuu maa-, metsä- tai porotilan toimintaan liittyen. Vakuutuksen voimassaolon edellytys on lisäksi, että muun kuin kohdassa 20.1 tarkoitettun toiminnan edellisen tilikauden liikevaihto on ollut enintään 500.000 euroa.

20.3 Vakuutettuja ovat myös maa-, metsä- tai porotaloutta tai tilalla pääasiassa itse tuotettujen maa-, metsä- tai porotaloustuotteiden jatkojalostusta harjoittavat yhtiöt, jotka ovat yllämainittujen vakuutettujen kokonaan omistamia, ja joiden edellisen tilikauden liikevaihto on ollut enintään 500.000 euroa.

Tässä kohdassa tarkoitettut vakuutetut ovat vakuutettuja myös muun maaseutuyrittämisen harjoittajana, mikäli toiminta tapahtuu maa-, metsä- tai porotilan toimintaa liittyen. Vakuutuksen voimassaolon edellytys on lisäksi, että tällaisen muun toiminnan edellisen tilikauden liikevaihto on ollut enintään 500.000 euroa.

20.4 Vakuutettua toimintaa koskevat rajoitukset

Seuraavat toimialat ja tuotteet eivät kuulu vakuutuksen piiriin.

1. tuotteet, joita vakuutettu ei ole itse valmistanut tai tuottanut
2. maahantuonti
3. kemikaalit, lääkkeet ja lääkevalmisteet sekä luontaistuotteet
4. veri- ja verituotteet
5. lemmikkieläinten ruoat
6. ilotulitteet ja räjähteet
7. eläinten solut ja kudokset sekä sperma
8. vesi
9. sähkö ja lämpö
10. rakennukset, rakennelmat sekä rakennustelineet
11. rakennus- tai asennustyön seurauksena syntynyt tuote kuten sähkö-, lämmitys- ilmanvaihto- tai muu vastaava järjestelmä
12. jätteet, jätteenä ei kuitenkaan pidetä eläimen lantaa
13. tietokoneohjelmat
14. raakaöljy, mineraaliöljytuotteet, malmit, uraanit
15. moottorikäyttöiset ilma- ja vesialukset ja ajoneuvot sekä näiden osat
16. aseet ja ammuksset
17. tupakkatuotteet

30 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa ja koskee Suomessa ilmenneitä vahinkoja.

40 Korvattavat vakuutus - tapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

40.1 Henkilö- ja esinevahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun vakuutetussa elinkeinotoiminnassa tuottamasta ja liikkeelle laskemasta tuotteesta vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle aiheutunut henkilö- tai esinevahinko, joka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Lisäksi edellytetään, että vakuutettu on luovuttanut tuotteen toiselle ja että vakuutetun hallinta- tai omistusoikeus tuotteeseen on päättynyt toimitus- tai kauppasopimuksen tai näihin verrattavien oikeustoimien perusteella.

Kohdassa 20.4 mainitussa toiminnassa aiheutuneita vahinkoja tai samassa kohdassa mainittujen tuotteiden aiheuttamia vahinkoja ei korvata vakuutuksesta.

Lisäksi korvataan takaisinvetovahinko kohdan 40.3 mukaisesti.

40.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- josta vakuutettu on rehulain (234/93) perusteella korvausvastuussa. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, joka aiheutuu itse tuotetun ja toiselle myydyn heinän, rehuviljan tai säilörehun virheellisyydestä. Vakuutetun omavastuu näissä vakuutustapah-tumissa on perusomavastuun kaksinkertainen määrä.
- joka aiheutuu Eläintautien torjuntayhdistys ETT r.y:n ohjeiden vastaisesti ulkomailta tuodusta eläimestä
- joka aiheutuu toiselle elinkeinonharjoittajalle luovute-tusta maidosta, joka sisältää antibioottia tai muuta vastaavanlaista lääkeainetta
- joka aiheutuu salmonellasta, PRRS:ta, porsasyskästä, kapista, dysenteriaista tai aivastustaudista taikka sel-laisesta eläintaudista joka kuuluu valtion varoin vas-tustettaviin eläintauteihin. Vakuutuksesta ei kuiten-kaan korvata minkään eläintaudin aiheuttamaa vahin-koa, mikäli kysymyksessä ei ole suora tilojen välinen eläinkauppa, jossa eläinten omistusoikeus siirtyy suo-raan myyjän tilalta ostajan tilalle.
- joka aiheutuu kasvitautista, rikkakasveista tai tuho-laisista
- joka aiheutuu vakuutetulle itselleen
- joka aiheutuu vakuutettuna olevalle yhtiölle, yhtiön omis-tajille tai samaan määräysvaltaan kuuluvalle yhtiölle

- joka aiheutuu myydylle tai luovutetulle tuotteelle, taikka muulle omaisuudelle kuin tuotteelle itselleen, kun vahinko voidaan poistaa korjaamalla tai vaihta-malla luovutettu tuote
- siltä osin, kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen ellei tällaista korvausvastuuta olisi ilman mainittua sitoumusta
- tai osaa siitä siltä osin, kuin joku muu on vakuutetun puolesta sitoutunut sen korvaamaan
- joka korvataan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen, lääkevahinkovakuutuksen tai potilasvahinkovakuutuksen perusteella
- joka aiheutuu veden, ilman tai maaperän pilaantumi-sesta, taikka melusta, tärinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä tai hajusta, taikka muusta vastaavasta häiriöstä. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, joka on syntynyt äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapah-tuvaan vaikutukseen. Lisäksi edellytetään, että vakuu-tettu on tiennyt pilaantumisesta tai muusta häiriöstä viimeistään kolmenkymmenen vuorokauden kuluttua sen alkamisesta sekä tehnyt vahinkoilmoituksen vii-meistään seitsemän vuorokauden sisällä tästä.
- joka aiheutuu ydinvastuulaisissa (484/72) tarkoitettusta ydinvahingosta
- jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella
- joka aiheutuu siitä että tuotteelle ei ole tehty tavan-omaisia analyysyjä, tarkastuksia ja testejä
- joka aiheutuu lakien, asetusten tai viranomaisten antamien tuoteturvallisuutta koskevien vakuutetun toiminnan kannalta keskeisten pakottavien määräys-ten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutettu on tiennyt tai josta sen olisi pitänyt tietää
- jos tuotteen virheellisyys, puutteellinen turvallisuus tai muu korvausvastuun peruste oli tai olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa vakuu-tetun osalta voimaan
- siltä osin kuin se voidaan korvata vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta
- joka aiheutuu asbestista, taikka jonka on aiheuttanut pandemia, DES, HIV, TSE-taudit tai GMO
- Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahin-koa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahin-koon
- Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kal-taista seuraamusta

40.3 Takaisinvetovahinko

40.3.1 Vakuutuksesta korvataan virheellisen tai turvalli-suudeltaan puutteellisen tuotteen markkinoilta vetämisestä aiheutuneet kohdassa 40.3.2 mainitut kustannukset edel-lyttäen, että takaisinvelto perustuu tuotteen sellaiseen vir-heellisyyteen, josta on aiheutunut tai josta voidaan olettaa aiheutuvan näiden vakuutusehtojen perusteella korvat-tava vahinko. Takaisinvetovahingot korvataan Suomessa.

40.3.2 Vakuutuksesta korvataan ne kohtuulliset kustannukset, jotka aiheutuvat vahinkoa aiheuttavan tuotteen paikallistamisesta, poistamisesta, tarkastamisesta, korjaamisesta, tuhoamisesta tai kuljettamisesta takaisin vakuutetulle tai hänen edustajalleen.

40.3.3 Vakuutuksenantajalla on oikeus saada tuotteen vahinkoa aiheuttavasta virheellisyydestä viranomaisen tai muun vastaavan puolueettoman asiantuntijan lausunto.

40.3.4 Vakuutettu on velvollinen välittömästi ilmoittamaan takaisinvetovahingosta vakuutuksenantajalle, joka päättää tarvittavista takaisinvetotoimenpiteistä.

41 Erityisiä toimenpiteitä vakuutustapahtuman satuttua

41.1 Vakuutetun on viipymättä ilmoitettavan vakuutustapahtumasta vakuutuksenantajalle ja varattava vakuutuksenantajalle tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

41.2 Vakuutuksenantaja selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vakuutustapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutuksenantajaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

41.3 Jos vakuutustapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutuksenantajalle.

41.4 Jos vakuutuksenantaja on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutuksenantaja ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan enempiä selvittelyjä asiassa.

42 Korvaussäännökset

42.1 Vakuutusmäärä

Vakuutusmäärä on 100.000 euroa vakuutustapahtumaa kohden. Tähän määrään sisältyvät myös takaisinvetokustannukset, joiden vakuutusmäärä on 20.000 euroa.

Vakuutusmäärä on jokaisessa vakuutustapahtumaa vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana korvauksissa, vahingon selvitys- ja oikeudenkäyntikuluisa, takaisinvetokuluissa sekä välittömästi uhkaavan vaaran torjuntakustannuksissa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana tai tuotteet toimitettu eri aikoina. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Yhden vakuutuskauden aikana todetuista vahingoista korvataan vakuutetulle vakuutusmäärä enintään kaksinkertaisena.

Yhden vakuutuskauden aikana todetuista vahingoista korvataan vakuutetuille yhteensä enintään 1.500.000 euroa.

42.2 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa 500 euron omavastuu.

42.3 Oikeudenkäyntikulut

Jos vakuutukseen kuuluva vakuutustapahtumaa koskeva korvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi, vakuutuksenantaja hoitaa sitä koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä johtuvat oikeudenkäyntikulut vakuutusmäärän rajoissa.

42.4 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

50 Yleiset sopimusehdot

50.1 Eräät keskeiset käsitteet

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutuksenantajan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutuksenantajalla tarkoitetaan tässä sopimuksessa Lähivakuutus Keskinäistä Yhtiötä ja Keskinäistä Vakuutusyhtiö Tapiolaa.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on kalenterivuosi. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenantaja tai vakuutuksenottaja irtisano sopimusta.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

Ryhmävakuutus on vakuutus, jossa vakuutettuina ovat vakuutus sopimuksessa mainitun ryhmän jäsenet.

50.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonanto velvollisuus

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutuksenantajan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutuksenantajan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista vakuutuksenantajalle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettelyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutuksenantajaa. Vakuutuksenantajalla on oikeus pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

50.3 Tietojen antaminen sopimuksen vomassaoloaikana ja vakuutuksen päättyessä

50.3.1 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä

Vakuutuksenottajan tulee välittömästi ilmoittaa vakuutuksenantajalle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaarasta lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaarasta lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

50.3.2 Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä

Jos ryhmävakuutus päättyy vakuutuksenantajan tai vakuutuksenottajan toimenpiteiden johdosta, vakuutuksenantaja ilmoittaa vakuutetuille vakuutuksen päättymisestä olosuhteet huomioon ottaen sopivalla tavalla. Vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun vakuutuksenantaja ilmoitti vakuutuksen päättymisestä.

50.4 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

50.4.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun on noudatettava suojeluohjeita.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vakuutuksenantaja suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi, jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin.

50.4.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutuksenantajan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutuksenantaja korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämistä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vakuutuksenantaja suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi, jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin.

50.5 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutuksenantaja on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman. Tämä ei kuitenkaan koske syyntakeettoman vakuutetun aiheuttamia vahinkoja (katso kohta 50.7).

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan vakuutuksen perusteella maksettavaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vakuutuksenantaja suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan.

50.6 Samastaminen

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeluohjeen noudattamisesta.

50.7 Syyntakeettomuus ja pakkotila

Vakuutuksenantaja ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 50.4 ja 50.5, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeluohjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutuksenantaja ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 50.3, 50.4 ja 50.5, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 50.6 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

50.8. Korvausmenettely

50.8.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen hakijan on annettava vakuutuksenantajalle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutuksenantajan vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutuksenantajan mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutuksenantaja ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja vakuutuksenantajan vastuun selvittämisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

50.8.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vahinkoilmoitus on tehtävä vakuutuksenantajalle vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Vahinkoilmoitus on joka tapauksessa tehtävä viimeistään 10 vuoden kuluessa vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Jos vahinkoilmoitusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

50.8.3 Vakuutuksenantajan velvollisuudet

Vakuutuksenantaja suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutuksenantaja suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Vakuutuksenantaja lähettää tiedon korvauspäätöksestä myös vahinkoa kärsineelle.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutuksenantaja maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

50.8.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat eräänneet vakuutusmaksut ja muut vakuutuksenantajan eräänneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

50.9 Muutoksenhaku vakuutuksenantajan päätökseen

Korvauksen hakijalla on käytettävissään eri keinoja saada kanteen muutosta vakuutuksenantajan päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kante vakuutuksenantajaa vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta Vakuutuslautakunnalta. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunta ei ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

50.9.1 Itseoikaisu

Jos korvauksen hakija epäilee virhettä vakuutuksenantajan korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutuksenantaja oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

50.9.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos korvauksen hakija on tyytymätön vakuutuksenantajan päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vakuutus- ja rahoitusneuvonta on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutuksenantajan päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteessa.

50.9.3 Käräjäoikeus

Jos korvauksen hakija ei tyydy vakuutuksenantajan päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutuksenantajaa vastaan. Kante voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutuksenantajan kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa.

Kante vakuutuksenantajan tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutuksenantajan päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

50.10 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

50.10.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

Vakuutuksenantajalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos:

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 50.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutuksenantajalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 50.3 tarkoitettu muutos.

Vakuutuksenantaja lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

50.10.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

Vakuutuksenantajalla on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja. Muutokset tulevat voimaan seuraavan vakuutuskauden alusta lukien. Vakuutuksenantajan on ilmoitettava olennaisista muutoksista viimeistään 30 vuorokautta ennen aiottua muutosajankohtaa.

Vakuutus jatkuu muutettuna, ellei vakuutuksenottaja irtisano vakuutusta kirjallisesti ennen uuden vakuutuskauden alkua.

50.11 Vakuutus sopimuksen päättyminen

50.11.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti viimeistään 30 vuorokautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

50.11.2 Vakuutuksenantajan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

Vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa vakuutus päätymään vakuutuskauden aikana, jos:

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut väärä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutuksenantaja oikean asianlaidan tunteen ei olisi vakuutusta myöntänyt;
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutuksenantajalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä;
- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen;
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman; tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutuksenantajalle väärä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutuksenantajan vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutuksenantaja suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Vakuutus päättyy vakuutuskauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

50.11.3 Vakuutuksenantajan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

Vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään 30 vuorokautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

50.12 Vahinkoa kärsineen oikeudet

50.12.1 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen

Vahinkoa kärsineellä on oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutuksenantajalta, jos:

- 1) vakuutuksen ottaminen on perustunut lakiin tai viranomaisen määräykseen;
- 2) vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön; tai
- 3) vastuuvakuutuksesta on ilmoitettu vakuutuksenottajan elinkeinotoimintaa koskevassa markkinoinnissa

Jos vakuutuksenantajalle esitetään korvausvaatimus, vakuutuksenantaja ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.